

**Музично-дидактичні ігри,
як важлива складова у формуванні та
розвитку музичних здібностей у дітей.**

**Людмила Дмухайло,
керівник музичний
КЗ ЗДО «Івасик-Телесик»
Губиниської селищної ради**

Сьогодні кожна людина живе вірою у краще майбутнє,
а душі наших малят сповнені почуттями надії.

Майбутнє повністю залежить від того,
які основи ми закладаємо у свідомість дитини.
Педагоги-дошкільники покликані з перших днів
життя дитини виховувати в ній почуття сприйняття
краси.

Перші яскраві, радісні картинки життя
запам'ятовуються назавжди.

Досвід переконливо доводить, що дошкільники краще засвоюють знання під час гри.

Види самостійної діяльності дитини у закладі дошкільної освіти різноманітні, серед яких є і музична діяльність.

Музика в дитячих садках звучить і на музичних заняттях, і в самостійній музичній діяльності, і під час свят і розваг.

Одним із найважливіших засобів розвитку музичних здібностей дітей є музично-дидактичні ігри. Вони об'єднують всі види музичної діяльності:

- спів;
- слухання музики;
- музично-ритмічні рухи;
- гра на музичних інструментах.

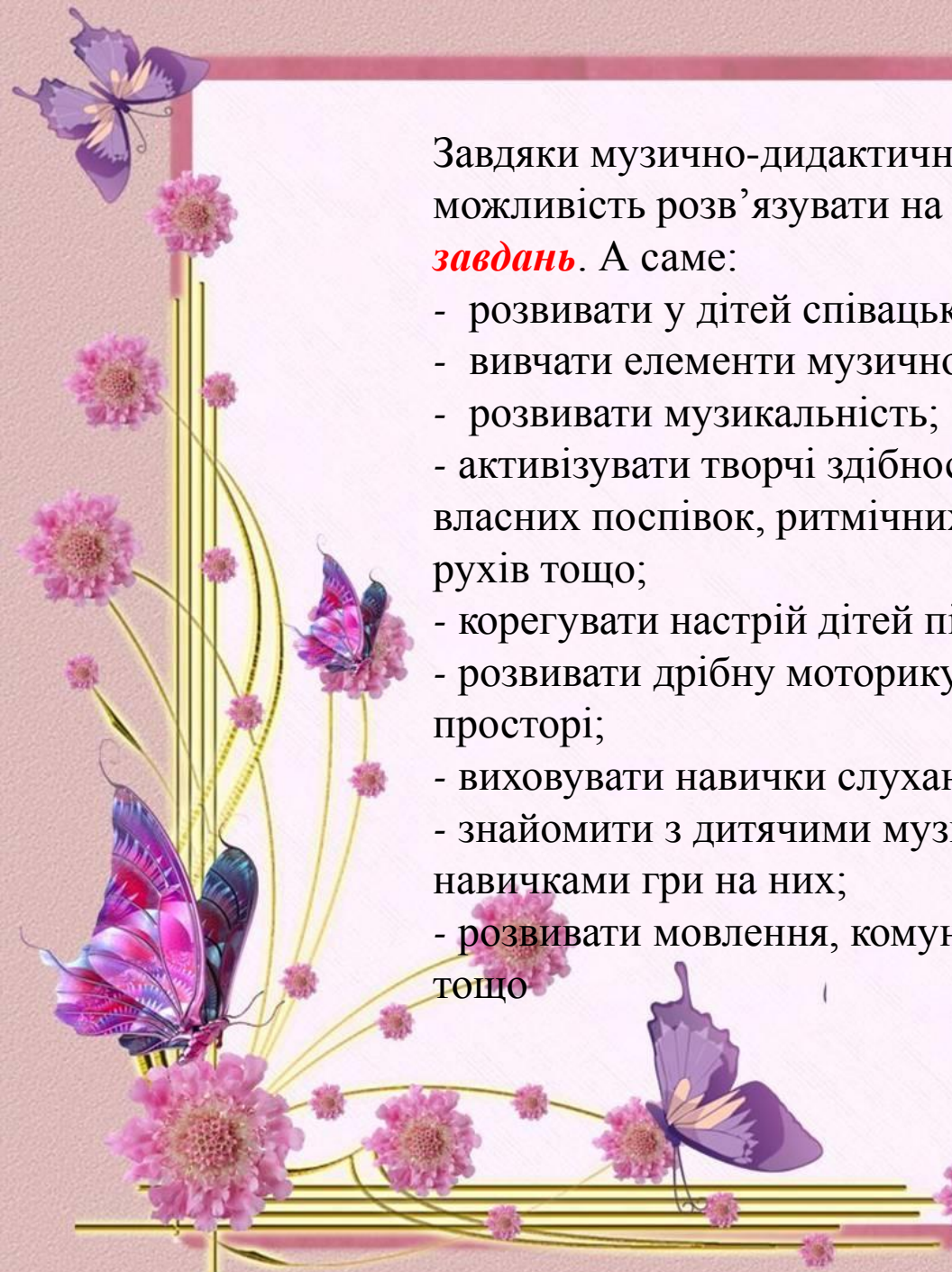
Головне призначення музично-дидактичних ігор

полягає в тому, щоб формувати у дітей музичні здібності, в доступній ігровій формі допомогти їм засвоїти співвідношення звуків за висотою, розвивати почуття ритму, тембровий і динамічний слух, спонукати їх до самостійних дій з використанням знань, отриманих на музичних заняттях. Музично-дидактичні ігри збагачують дітей новими враженнями, розвивають у них ініціативу, самостійність, здатність до сприйняття, розрізнення основних властивостей музичного звуку за допомогою музичних інструментів та різноманітних інформаційних технологій.

Педагогічна цінність музично-дидактичних ігор в тому, що вони відкривають перед дитиною можливість застосування отриманих знань в життєвій практиці: у вільний від занять час діти влаштовують ігри із співом, самостійно грають на дитячих музичних інструментах, організують театралізовані ігри, показ казок.

Завдяки музично-дидактичним іграм музичний керівник має можливість розв'язувати на заняттях цілу низку **різнопланових завдань**. А саме:

- розвивати у дітей співацькі навички, інтонацію, дихання;
- вивчати елементи музичної теорії;
- розвивати музикальність;
- активізувати творчі здібності дітей за допомогою вигадування власних поспівок, ритмічних малюнків, музично-ритмічних рухів тощо;
- корегувати настрій дітей під час заняття;
- розвивати дрібну моторику, координацію, орієнтування у просторі;
- виховувати навички слухання музики;
- знайомити з дитячими музичними інструментами та навичками гри на них;
- розвивати мовлення, комунікативні навички, емоційну сферу тощо

Музично-дидактичні ігри повинні бути простими і доступними,
цікавими і привабливими.

Тільки тоді вони стануть своєрідним збудником бажання у дітей
співати, слухати, танцювати, грати на музичних інструментах як на
заняттях, так і в повсякденному житті.

Музичні керівники будують музичні заняття з дошкільниками з урахуванням завдань музично-естетичного виховання дітей відповідно до вимог програми розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» і проводять їх відповідно до перспективного планування. При цьому береться до уваги те, що зміст і структура занять, як індивідуальних так і фронтальних, повинні бути варіативними та цікавими, з використанням різноманітних прийомів, що допоможуть дошкільникам сприймати музичний твір та розуміти основи музичної грамоти.

Музично-дидактичні ігри варто застосовувати на заняттях з дітьми, починаючи з **першої молодшої групи**. Необхідно пам'ятати, що для дітей цього віку завжди потрібна яскрава наочність, організація гри навколо привабливих для них предметів. До прикладу:

- іграшки, ляльки, зокрема ляльки-рукавички тощо;
- кольорові ілюстрації до пісень або п'єс;
- квіти, листочки, фігурки на магнітах (для магнітної дошки) або липучках (для килима);
- різноманітні дидактичні матеріали – маски, прапорці, повітряні кульки, обручі, м'ячі, шумові та ударні дитячі музичні інструменти тощо.

Діти **другої молодшої групи** уже можуть розрізняти висоту та тембр звуку, настрій музики, темп тощо. Тому під час проведення музично-дидактичних ігор з ними варто використовувати більше суто музичних матеріалів. А саме:

- картонні музичні сходи;
- різнокольорові кубики для складання ритму пісні чи висоти звуків;
- ілюстрації до слухання музики;
- фланелеграф у вигляді нотного стану з нотами.

Загалом, на заняттях із дітьми молодших груп варто використовувати прості ігри з елементарними, зрозумілими дітям правилами.

У групах **середнього і старшого дошкільного віку** основним матеріалом музично-дидактичних ігор стають:

- музичні інструменти;
- настільні друковані ігри;
- картки із зображенням музичних інструментів;
- схематичні зображення ритму, структури пісень або п'єс, тривалостей нот тощо;
- танцювально-ігрові схеми;
- сюжетні атрибути.

Приклади

музично-дидактичних ігор, які використовуються
для розвитку музичних здібностей у дітей.

Музично-дидактична гра «Чарівний мішечок»

Мета: Вчити дітей розрізняти звуки за висотою.
Закріплювати програмовий музичний матеріал.

Музично-дидактична гра «Тихі й голосні дзвіночки»

Мета: розвивати у дітей музичну пам'ять, через динамічне сприйняття музики. Визначати динаміку твору, розвивати вміння розрізняти гучні та тихі звуки

Музично-дидактична гра “Сонечко і дощик”

Мета: виявляти вміння дітей сприймати та розрізняти різний характер музики (весела , сумна) .

Музично-дидактична гра “Пісня, танок, марш”

Мета: виявити знання дітей про основні жанри музики, здатність розрізняти пісню, танок, марш.

Музично-дидактична гра «Лялька танцює і відпочиває»

Мета: виявити вміння дітей розрізняти музику за темпом (швидка чи повільна), динамікою (голосна чи тиха) .

Музично-дидактична гра «Море»

Мета: Розвивати у дітей уявлення про образність музики, про її здатність відображати явища навколишньої природи.

Музично-дидактична гра «Музичні молоточки»

Мета: Розвивати у дітей почуття ритму.
Створювати хороший настрій.

Музично-дидактична гра «Відгадай на чому граю»

Мета: розвивати вміння у дітей розрізняти тембр різних музичних інструментів. Розвивати у дітей слухову увагу, пам'ять.

Музично-дидактична гра «Наш веселий оркестр»

Мета: залучати дітей до загального музикування, зацікавити грою на музичних інструментах, створити гарний настрій.

Музично-дидактична гра «Рухатись – відпочивати»

Мета: виявити вміння дітей рухатися відповідно до контрастних змін у музичному супроводі (марширування, біг, підстрибування).

Отже, можна з впевненістю сказати, що використання музично-дидактичних ігор дає можливість музичному керівникові і вихователю у невимушеній, приємній для дітей ігровій формі розвивати їх музичні і творчі здібності, планомірно і систематично розвивати музичний слух, виробляти вміння не просто чути музичні твори, а вслухатися в них, розрізняти зміну регістру, динаміки, ритму в одному і тому ж творі.

В процесі таких ігор діти не тільки набувають спеціальних музичних знань, у них формуються необхідні риси особистості, і насамперед, почуття товариськості та відповідальності.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

